

Кіровоградська область
Вісник № 11. М. М. Крушельницький
Ім. Д. Г. Чижевського

Контрольний зразок

СЬОГОДНІ

В МОСКВІ

РОЗПОЧИНАЄ

СВОЮ РОБОТУ

XXVII З'ЇЗД

КОМУНІСТИЧНОЇ

ПАРТІЇ

РАДЯНСЬКОГО

СОЮЗУ

Молодий комуніст

Орган Кіровоградського обласного ЛКСМУ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Вівторок, 25 лютого 1986 року

№ 24 (3687).

Ціна 2 коп.

Перед від'їздом у Москву

В суботу в обкомі Ком- партії України відбулася зустріч членів бюро об- ласті з делегатами XXVII з'їзду КПРС. Серед них передові виробничники

області: бригадир форму- вальників головного за- воду виробничого об'єд- нання «Дніпроенергобуд- пром» В. М. Атаман- ський, швачка Олександр- ської швейної фабрики Н. І. Горовецька, пла- вильник Побузького ніке- левого заводу Голова- нівського району В. В. Гавриков, механізатор колгоспу імені Леніна Устимівського району А. П. Горбенко, радіо- монтажниця Кіровоград- ського заводу радіопро- бія Р. О. Кашеєва та ін- ші.

Ввечері делегація від обласної партійної ор- ганізації відбула в Москву для участі в роботі XXVII з'їзду КПРС.

На знімку: делега- ти XXVII з'їзду КПРС від Кіровоградської об- ласної партійної органі- зації перед від'їздом.

Фото В. ГРИБА.

Телеграма

МОСКВА КРЕМЛІВСЬКИЙ ПАЛАЦ З'ЇЗДІВ — МОЛОДА
ДОЯРКА КОЛГОСПУ «СОЮЗ» ЛІДІЯ КУЖЕНКО
РАПОРТУЄ З'ЇЗДУ: З ПОЧАТКУ РОКУ Є 1000
КІЛОГРАМІВ МОЛОКА ВІД КОЖНОЇ КОРОВИ
— ЗНАМ'ЯНСЬКИЙ МІСЬКОМ ЛКСМ УКРАЇНИ
КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Телеграма

МОСКВА КРЕМЛІВСЬКИЙ ПАЛАЦ З'ЇЗДІВ —
КОМСОМОЛЬСЬКО-МОЛОДІЖНА БРИГАДА
ПРЕСУВАЛЬНИКІВ ГАРЯЧОГО ПРЕСУВАННЯ ЦЕХУ
№ 2 О. В. ХАРЧЕНКА СВІТЛОВДСЬКОГО КОМБІНАТУ
ТВЕРДИХ СПЛАВІВ І ТУГОПЛАВНИХ МЕТАЛІВ ІМЕНІ
В. І. ЛЕНІНА ДОПОВІДАЄ ФОРУМУ ПАРТІЇ: З ПОЧАТКУ
РОКУ Є ТРИМІСЯЧНИЙ ПЛАН — СВІТЛОВДСЬКИЙ
МІСЬКОМ ЛКСМ УКРАЇНИ КІРОВОГРАДСЬКОЇ
ОБЛАСТІ

ДЕЛЕГАТ З'ЇЗДУ

«МОЯ БІОГРАФІЯ— МІЙ ЗАВОД»

У відрядження до Світловодська я їхав з фотографією. Зі знімка посмі- хався літній чоловік, одягнений по- святковому, з орденами й медалями на грудях — урочисто добродушний, якими й бувають люди у свято. І вже уявлялись мені задушевна розмова з цим чоловіком, і ця уявна бесіда зігрі- вала всю дорогу серед широкого сте- пового привілля, холодного на шпери- мих морозах, чистого й спліну білого проти сонця — минулої ночі на степи впавав глибокий сніг.

Та в Світловодську в міській ком- сомолу мені одразу сказали: «Доведе- ться почекати. З Атаманським ви змо- жете зустрітись тільки після роботи чи у вихідний — в робочий час він з ва- ми хіба що привітається».

Я не став чекати кінця робочої змі- ни: час квалія — зустрітись належало не просто з гарною людиною, передо- вим виробництвом, відомим настав- ником молоді і т. п. Редакція дала завдання представити читачам делега- та XXVII з'їзду КПРС, бригадира фор- мувальників головного заводу вироб-

Серед тих, хто підписав Ра- порт Ленінського комсомолу XXVII з'їзду КПРС, були і молоді гвардійці п'ятирічки Олександрівського електро- механічного заводу.

Це підприємство назива- ють заводом молодих. Поло- вина його трудівників віком до 30 років. Кожного літа ла- ви робітничого класу попов- нюються за рахунок випуск- ників середніх шкіл міста (більше всього з підшефної середньої школи № 2 імені Горького), професійно-техні- чних училищ, молодих спеці- алістів із середніх спеціальних та вищих технічних навчаль- них закладів республіки.

Малогабаритні трансфор- матори, магнітні пускачі та інші види продукції електро- апаратуробудівників надходять більш як у 50 країн світу. І виробні олександрівців ко- ристуються там заслуженим авторитетом. Творча думка заводчан не тупіє на місці, вона в постійному пошуку.

Є такий вислів — дух часу. Мало його відчувати, треба до- класти зусиль, щоб те найсу- часніше, найефективніше у виробництві, без чого немож- ливий подальший технічний прогрес нашого народного господарства, знайшло своє втілення в житті. А кому ж, як не молоді, знаходитись на самому вістрі науково-техніч- ного прогресу, на передньому

краї перетворень, яких вима- гає сьогодення!

Кілька зустрічей з молодим електроприладобудівником вплинули мене в тому, що вони не стоять осторонь важ- ливих соціальних і виробни- чих проблем.

Три роки, закінчивши факультет електроприладобу- дування і обчислювальної техніки Київського політех-

нічного інституту, працює Ва- лентина Подрезова інжеле- ром-конструктором. — Конструкторське бюро, де я працюю, займається об- числювальними машинами, які керують технологічними процесами, — розповідає Ва- лентина. — Головне наше за- дання — впровадження ЕОМ у виробництво, пристосування цих машин до його потреб і вимог. Колектив у нас моло- дий, отже вистачає і твор- чого запалу, і нових ідей. Ко- жен щин розуміє, що елек- тронно-обчислювальна техні- ка вже не майбутнє, а сього- дення промисловості. Тож соціалістичні зобов'язання на 1986 рік (і особисті, і колек- тивні) взяли підвищені. Так,

до дня відкриття XXVII з'їз- ду КПРС памітили освоїти новий мікропроцесор серії К-1810.

В бюро працюють молоді, але кваліфіковані, вмілі спе- ціалісти. Це і інженер-кон- структор Вікторія Лісова, і технік-математик Олена Стри- жак, і технік-конструктор Та- нця Коваленко та інші. Кофі- цієнт здачи конструкторської

РЯДОК У РАПОРТ

Так велить час

до дня відкриття XXVII з'їз- ду КПРС памітили освоїти новий мікропроцесор серії К-1810.

Вісім років тому, закінчив- ши профтехучилище, прийшла на завод і Тетяна Княжикіна. Її вибір не був випадковістю. Про колектив електрорапар- тобудівників давно вже чула від батька, який працює тут у відділі механізації та автома- тизації. Від матері, з якою згодом почала трудитись раз- ом в цеху друкованих плат. Сьогодні Тетяна — досвідче- ний майстер своєї справи, член комітету комсомолу за- воду, заступник секретаря комсомольської організації цеху.

документації з першого пред- явлення тут становить 0,99.

Свою особисту п'ятиріч- ку наша бригада виконала ще в листопаді минулого ро-

ку, — говорить Тетяна. — 1981—1985 роки стали порою становлення колективу, пе- ріодом його зміцнення. Сьо- годні перед нами стоять нові, ще відповідальніші завдання.

Кандидат в члени КПРС, наладжувальник контрольно-вимірювальних приладів і автоматики Геннадій Карпу- шев працює в цеху № 110. Серйозний, зосереджений — він з перших хвилин нашого знайомства викликає до себе повагу.

— Праця у нас така, — ка- же Геннадій. — Точність і ще раз точність. Маємо справу з промисловими маніпуляторами, блоками керування різ- номанітних механізмів, зварю- вальними напівавтоматами та іншим.

Бригада, до складу якої входять Геннадій, неодиора- зово ставала переможцем со- ціалістичного змагання під девізом: «XXVII з'їзду КПРС — 27 ударних трудових тиж- нів». 75 процентів їхнього ко- лективу трудиться з особистим класом якості.

— Що головне для нас сьо- годні? Пасамперед — вико- нання виробничих планів 12-ї п'ятирічки, підвищення надій- ності роботи приладів і апа- ратури, які випускає цех, — підсумовує нашу розмову Геннадій.

В. ДЕРУСОВ.

(Закінчення на 3-й стор.).

ПАРТІЄ РІДНА, З ТОБОЮ

Валерій ГОНЧАРЕНКО

НЕПЕРЕМОЖНИЙ СТЯГ

Партія веде.

П. Тичина.

Висвітлив день колони
Чесних людей-землян.
Слуха земля сьогодні
Голос гучний Кремля.

Світ наш сьогодні знову
Зорить у даль сторіч.
Символами три слова —
Партія, мир, Ілліч!

Ленін — безсмертна сила,
Путь стрімкий без кінця.
Партією він крилить
Задуми і серця.

Хай там які пороги,
Нас не здолає страх.
Партія — це епохи
Непереможний стяг.

ІДЕЙНИЙ ГАРТ

ПАЛКІ СЛОВА

НА РАТНУ ПРАЦЮ КЛИЧУТЬ

Нині надзвичайно важливо підтримати те трудове, політичне й моральне піднесення, яке відчувається у кожному колективі у день відкриття партійного форуму — воно, безперечно, є наслідком нашої роботи назустріч з'їздові. В цьому якраз і вбачають своє першочергове завдання лектори нашої первинної організації.

Після того, як у пресі були опубліковані проекти нової редакції Програми КПРС, зміни у Статуті партії та Основних напрямів економічного і соціального розвитку країни на 1986—1990 роки і на період до 2000 року, лекторський колектив нашого підприємства повністю підпорядкував свою роботу пропаганді й обговоренню цих документів. Разом з іншими групами ідеологічного активу наші лектори включилися у соціалістичне змагання за гідну зустріч XXVII з'їзду КПРС. У цехах, на виробничих ділянках роз'яснювали, які конкретні завдання стоять перед трудівниками комбінату у XII п'ятиріччя.

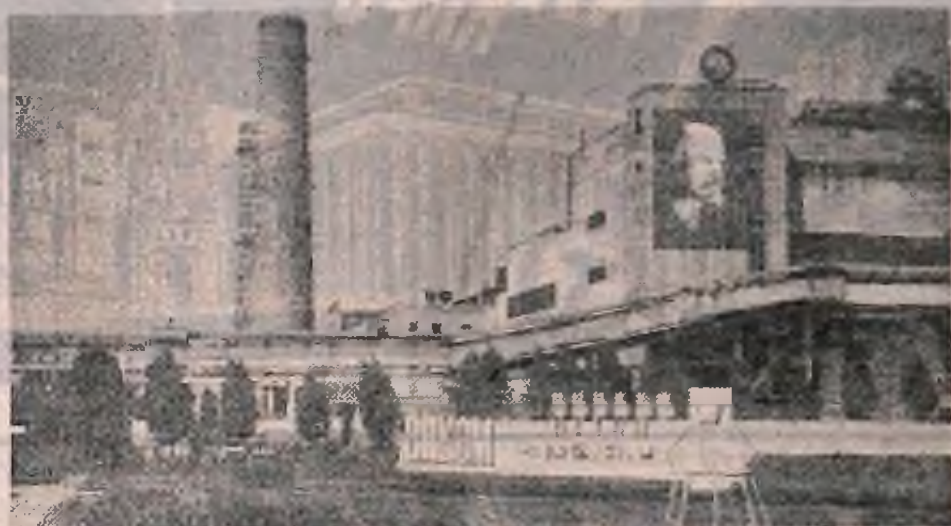
Разом з працівниками Паладу культури графітиків імені Юрія Гагаріна наші активісти підтримували ініціативу Паладу культури імені Жовтня кировоградського виробничого об'єднання по сівалках «Чернога зірка» і протягом усього передз'їздовського періоду працював

під девізом «XXVII з'їздові КПРС — 27 днів культури на виробництві!». Ми регулярно приходили у трудові колективи цехів, випускали «блискавки» про успіхи передовиків соціалістичного змагання, проводили усі ці журнали «В робітничий полудень».

Значну увагу приділяємо питанням науково-технічного прогресу і ми, лектори, пронагуючи досвід країн, роз'яснюючи важливість завдань партії у цій галузі. На збагачувальній фабриці, в цехах колоїдно-графітових препаратів, автотранспортному, гірничому та інших прочитано цикли лекцій «Науково-технічний прогрес — на службу п'ятиріччя». Постійно проводимо бесіди на цю тему в колективах бригад, ділянок. На комбінаті нині вводиться в експлуатацію друга черга автоматизованої системи управління технологічними процесами, освоєється випуск нових марок продукції (більше половини її виробляється з державним Знаком якості). У колективі комбінату — більше 600 раціоналізаторів, які вносять підвладний вклад у розвиток матеріально-технічної бази підприємства. Зокрема, вони зобов'язалися у п'ятиріччя році добитися економічного ефекту від впровадження раціоналізацій 100 тисяч карбованців. Ці та інші факти стають приводом для бесід у колективах, красномовними ілюстраціями до виступів лекторів, політиформаторів та агітаторів.

Ю. ВІЛЬЧИНСЬКИЙ,
начальник цеху колоїдно-графітових препаратів
Заваллівського графітового комбінату,
лектор первинної організації товариства «Знання».

Гайворонський район.

ФОТОРЕПОРТАЖ

НАМ ШИРОКА СТЕЛИТЬСЯ ПУТЬ

Кіровоградський чавуно-ливарний завод — підприємство союзнного значення. 22 заводів України, Молдавії, Білорусії, РРФСР, Литви і Латвії постачає ЧЛЗ свою продукцію.

Такому солідному підприємству доводиться вирішувати солідні завдання. Це стосується як удосконалення методів роботи — кожен спеціаліст і робітник вболіває за честь заводу, розуміючи, що сучасне підприємство і НТП — поняття неподільні, так і піклування про соціально-побутові умови великого робітничого колективу.

Завдяки впровадженню досягнень науково-технічного прогресу за роки XI п'ятиріччя продуктивність праці зросла на 5,5 процента, знижено собівартість і тисни чавунного литва на 326,12 карбованця. Більше як на 5 000 000 карбованців змонтовано нестандартного обладнання. Колективом заводу зекономлено 7185 тонн умовного пального, 12 050 тисяч кіловат-годин електричної енергії.

За роки минулої п'ятиріччя виконано великий обсяг будівельних робіт. Тільки житлової площі побудовано 34,5 тисячі квадратних метрів. У селищі Новому справили новосілля школа на 1120 місць, дитячий комбінат на 320 місць, і незабаром — поліклініка на 375 відвідувань за зміну. Діють нові культурні заклади — це музична школа, клуб «Юний технік», кінозал «Юність», дитячий танцювальний зал, де навчаються діти заводчан.

На підприємстві серйозно ставляться до майбут-

орієнтаційна робота вже дає свої перші сходи. 5 чоловік з 25 першого випуску СШ № 10 залишилися працювати на заводі. 2 вчорашні школярки за направленнями заводу навчаються в Ростовському ВТУЗі. Незабаром вони повернуться на завод, який уже став для них рідним.

На знімку: чавуно-ливарний комплекс підприємства; бригаду формувальників ливарного цеху на чолі з бригадиром М. М. ЗУЄВИМ (на знімку другий справа) знесено у Книгу трудової слави обласного: старшокласниці СШ № 10 змайомляється з професією оператора ЕОМ; Надія ШВЕЦЬ, третьокласниці СШ № 10 — солістка дитячого танцювального ансамблю «В гостях у казки» (черівники Ірина та Микола Русули).

С. ТРЕНИЧ,
Фото В. ГРИБА
і В. БАНДУРКА.

СУСПІЛЬСТВО І ТИ

Залишаюсь в колективі

Якби років десять-п'ятнадцять тому хтось сказав, що працюватиму у харчовій промисловості — не повірила б. Тоді в мене була єдина мета: стати вчителем. І навіть після невдачі на вступних екзаменах до педагогічного не полишила цієї мрії. Закінчила курси медсестер-вихователів, одержала направлення в дитячий садок. А вже через кілька місяців (як то часто буває) зрозуміла, що педагогіка — не моя справа.

І я прийшла на завод продтоварів. Буду відвер-

тою: особливого прагнення оволодіти професією харчовика тоді не відчувала. Спочатку навіть дивувалася тій теплоті й увазі, з якою мене зустріли в колективі Л. І. Педоренко, В. М. Розмерця, Р. І. Митрошенка. Дорогі мої наставники! Мабуть, завдяки їм, їхнім добрим рукам і щирим серцям я й залишилася на заводі. Вчителі — не були. Притому, як есід. Але на перших порах все найскладніше брали на себе. Пригадую, ніяк не встигала за іншими, працюючи на ручному пресо-

ві-«окупорці». Це нині в нас у цеху по виготовленню лимонаду діє автоматична лінія. А тоді, в часи мого робітничого «школярства», на пресах було куди складніше. Леж забарився сам — інших теж затримували.

Нині, через дев'ять років, я з вдячністю згадую свої перші уроки професійної майстерності — уроки людяності. Сьогодні висвітлено можу замінити на робочому місці когось завгодно з моїх товаришів, у якому завгодно цеху. Помітно зросла й

продуктивність моєї праці. Наприклад, працюючи на виготовленні коробок для кукурудзяних паличок, замість обумовлених планом 330 одиниць цієї тари виробляю близько 500.

Дружба, взаємодопомога — ці поняття нерозривно пов'язані для мене з трудовими традиціями нашого колективу. Їх закладали ще В. А. Гушпід, П. Ф. Чернявський. Ці люди вже на заслуженому відпочинку. Та їхня майстерність, любов до праці, високе почуття обов'язку живе в учнях — тих, кому настав-

ниці допомогли торувати шлях до професії. Як естафета від одного покоління до іншого передається на заводі турбота про робітничу зміну. І не випадково сьогоднішні майки соціалістичного змагання Н. М. Кириченко, В. М. Бондаревська, М. І. Санкова щиро діляться своїм багатим трудовим досвідом зі мною та моїми подругами Надією Раченко, Світланою Князьковою, Наталею Байбарак та іншими.

Пригадую, минулої осені захворіла одна з нашої бригади — Галина Токарева. Замінити було ніким. Колектив знайшов єдиний можливий вихід: працювати ще старанніше, і за себе, і за неї. Результат:

бригада виконала того дня збільшене завдання на 150 процентів.

Недавно я закінчила без відриву від виробництва технікум. Збралася йти працювати за фахом. А потім... уявився, що востаннє приходжу на завод, що покину назавжди і його, і давніх товаришів... Смуток мене взяв. Словом, залишилася в колективі, бо переконалася: без заводу я не змогла б. Адже для мене колектив — це мої друзі, мій дім, моя доля. Тут мене навчили працювати й жити, тут стала кандидатом у члени КПРС, секретарем комсомольської організації.

П. БУГАЄНКО,
робітниця Бобриньського заводу продтоварів.

МИ ЗВОДИМО В ПРАЦІ СВОЄ МАЙБУТТЯ!

«Моя біографія — мій завод»

(Закінчення. Поч. на І-й стор.).

ничого об'єднання «Дніпроенергобуд-пром» Володимира Миколайовича Атаманського. Часу залишалося обмаль, тому треба було негайно їхати на підприємство.

Завод зустрів щоденним напруженим ритмом. Хоч від адміністративного будинку відкривався ясний вид на затоку Дніпра, замерзлу, нерухому з нерухомими рибалками, що позиналися над ополонками, чорніючи на білому снігу (рибальство, як скажуть мені пізніше, найпопулярніший спосіб відпочинку на заводі), на самій території підприємства поміж горами піску, щебеню, бетонними кількоповерховими будовами снували, натруджено похипуючи димком, КраЗи й БелАЗи, а в цехах напружений ритм відчувався ще дужче.

В цеху № 2, в якому працює бригада Атаманського, синьо спалахувала електрозварка, освітлюючи стелю й сиплячи на підлогу червоні іскри, мерхтіли в сторах проти неба два вітряки витяжної вентиляції, скреготіла кранбалка — цех двигтів у кожному своєму закутку, цех трудівся.

— А он і Володимир Миколайович, — сказав секретар комітету комсомолу заводу Юрій Ліщина. — Секретарем Юрій працює всього третій місяць, але відомий на підприємстві людей впізнає здалеку.

Четвертим прогоном поміж велетенських чанів, в яких пропарюють залізобетонні конструкції, поміж вібраційними столами й автоматичними електрозварювальними агрегатами сягнуто крокував високий на зріст чоловік в робочому одязі, в касці. Він поспішав в інший кінець цеху, мав до когось невідкладну справу, це було видно з його спрямованого вперед погляду, впевненої ходи. Іноді на мить припинявся біля якогось агрегату і людина оглядалась на бригадира, згідно кивали головами, а той уже кивався далі.

Я вже знав про Атаманського, що очолює він бригаду формувальників уже більше 20 років, що його бригада на головному заводі першою почала працювати на єдиний наряд, що ще в десятій п'ятирічці заслужила право випускати продукцію, минаючи відділ технічного контролю, маючи особисте клеймо якості.

Ми ступили кілька кроків йому назустріч і я близько побачив, який не-

схожий бригадир на того, сфотографованого: серйозний, заклопотаний, весь у роботі. І вже остаточно повірив раніше чутому — в робочий час такий чоловік не буде розмовляти ні з ким, якщо це не стосується власне роботи, завдань його колективу.

Призупинився він знову ж таки на мить:

— З молодіжної газети? — перепитав він. І одразу ж продовжив: — Через годину — обід. В нас буде трохи часу. Тоді й побалакаєм. А поки що хай вас трохи познайомлять з нашим виробництвом.

І попрямував так само сягнуто, широко, наче й не зупинявся.

Обідня перерва в заводчан триває годину, і більше половини її ми просиділи в яскраво освітленому кабінеті начальника цеху, за столом навпроти один одного, і я не встигав записувати за Атаманським.

— Моя біографія — завод. Але не пишьте тільки про мене, — поставив бригадир умову з самого початку. — Пишіть про бригаду. Знайдіть найкрасивіші слова про цих людей — вони їх заслужили.

Бригада Атаманського народилася в 1964 році. До того у бригадира був Херсон — семирічка, вечірня школа (змушений був піти у вечірню, бо треба було працювати), комбайнобудівний завод, суднобудівний. Після служби в армії повернувся на суднобудівний, а невдовзі переїхали сім'єю до Світловодська. Через рік народилася бригада Атаманського.

Він сказав щиро, без краплі перебільшення: «Моя біографія — мій завод». Атаманський і його бригада росли разом зі своїм підприємством. Бригада випускала складні залізобетонні конструкції для гідроелектростанцій в Ладіжні, в Угледорську, Каневі, під Києвом... Сьогодні складні конструкції прямують на будівництво нових атомних електростанцій.

— Складні — не просто найменування, — говорить Володимир Миколайович. Він заводиться з-за столу, перекладає папери в шафі й витягає креслення, розгортає: — Гляньте, ось хоча б на цю просту колону: на ній одних заглибин, так званих закладних, тільки більше сотні. Складні креслення. І кожен робітник нашої бригади повинен вміти розбирати його за десять хвилин. Грамотні в мене хлопці.

Бригадир розказує про бригаду. Розказує про комсомольця Сергія Сафонову, який за п'ять років виріс до лан-

кового — чесний і щирий в роботі. Про формувальника Андрія Порубайміха — весельчак, душа колективу, лише другий рік у бригаді, а здається, що він тут ветеран. Про комуніста, профгрупорга Анатолія Олександровича Зав'ялова — здібний організатор, в партію вступив ще в армії й гідно несе звання комуніста. Про кранівницю Тамару Якимець — опановує зараз ще спеціальність мотористки-бетоноукладалиниці, бо така традиція в колективі: мати кілька суміжних спеціальностей...

Бригада Атаманського одна з кращих своєї галузі в усій країні. Три останні п'ятиріччя вона займає перше місце. Перемогли світловодці і в змаганні на честь стахановського руху. Минулу п'ятирічку завершили 31 липня, про виконання річного плану рапортували 5 грудня.

Атаманський любить свій колектив, любить свій завод і говорить про це

відверто. Він любить свою роботу. «Роботі — робочий час» — ці слова для нього закон. І, мабуть, не один кореспондент мав нагоду переконатися в цьому.

— Але іноді доводиться залишати роботу, — кажу я бригадиrowi. — У відпустку, чи на збори коли їдете. Ось на з'їзд у Москву лежить дорога — скучатимете?

— Скучатиму, ясно, — погоджується він. — Але бригада з завданням справляється. В цьому не сумніваюся.

Володимир Миколайович поглядає на годинник — закінчується обідня перерва. Тому я закриваю зошит і витягую з портфеля фотографію, зроблену нашим фотокореспондентом Василем Грибом. Її спеціально віз делегатові.

— Спритний у вас фотограф, — дякує Атаманський.

І посміхається. Точно, як на знімку.

В. БОНДАР.

ЖИТИ — ВІТЧИЗНІ СЛУЖИТИ

Про солдатський

подвиг

Видавництвом політичної літератури України випущена у світ книга «Вітер воєнних літ». Російською мовою вона вийшла в 1977 році. Її автор — генерал-полковник Герой Радянського Союзу Г. В. Бакланов, якого тепер уже немає серед нас.

Книга живе піби самостійним життям, свято виконуючи те, в ім'я чого вона була написана. «Щоб увічнити в пам'яті покоління радянського народу імена його достойних синів і дочок. Розповіді про героїв Великої Вітчизняної патрістичної сьогодні молоді то що це розповіді про улавлених воїнів, які були вірним самовідданого служіння Вітчизні. Їх життя — гідний приклад для радянських юнаків і дівчат, що навчає їх мужності: шукати і находити смисл свого життя в бо-

ротьбі за світле майбутнє людства».

У книзі розповідається про те, як московський хлопець у голодній пісця громадянської війни Москві настійно прагнув до знань, загартувавши себе спортом, став воїном, а в роки Великої Вітчизняної війни успішно командував прославленими військовими з'єднаннями. Він брав участь у боях під Сталінградом, на Курській дузі, на берегах Дніпра. Читачі з неабиякою цікавістю прочитають сторінки про боюв дії 13-ї гвардійської дивізії, якою командував генерал Г. В. Бакланов, визволяючи від німецько-фашистських загарбників Кіровоградщину. Там спогад про Олександ-

рію, Чечеліваку, Петрове, Мітромайку, Новомануй-лівку. Про бої за Новоу-раїнку і Новомиргород.

Та головне, про що розповідає книга, — про людей, солдатський подвиг під час війни. Розповідає про них автор так, що вони постають перед нами живими, з неабиякою до ворога, з добрим серцем до товариша, бойового друга, до тих людей, яких вони визволяли від окупантів.

Автор пише про свої зустрічі з прославленими полковниками Коневим, Жадовим, Батопим, та найбільше — про рядових воїнів. Багато з них і тепер згадують свого генерала. На Кіровоградщині, наприклад, проживає 35

ветеранів 299 Харківської стрілецької дивізії, якою під Сталінградом командував Г. В. Бакланов. Десятки воїнів-гвардійців 13-ї дивізії також з Кіровоградщини. Згадується в книзі «одні з найбільш хоробрих солдатів дивізії», кулеметник Герой Радянського Союзу Володимир Юхимович Бреусов, який здійснив свій подвиг у складі групи старшого лейтенанта В. Петрищева, захопивши висоту 201,7 в районі села Польового. Про подвиг петрищевців згадував у своїх «Спогадах» маршал Г. К. Жуков. Про них не забув генерал Г. В. Бакланов. Ім'я В. Ю. Бреусов живе в Кіровограді, працює в політехніці...

Багато почального в цій книзі. З неї читач зробить важливий висновок — як треба любити і захищати Батьківщину, самовідданою працею сприяти її розквіту.

Г. КАРПОВ, професор Академії суспільних наук при ЦК КПРС, учасник визволення Кіровограда від німецько-фашистських загарбників.

ЗВІТУЮТЬ ШКОЛЯРИ

Учнівська комсомольця Закарпатської середньої школи підбила підсумки соціалістичного змагання за право підписати рапорт XXVII з'їзду КПРС. Його здобули старшокласники комсомольці Світлана Пономіро, Ганна Сміян, Сергій Олійник, Анжела Козенко і Лариса Метелик.

При підбитті підсумків працювали не лише учні, а й громадсько-юристичної праці, а й навчання.

Загалом, на рахунку комсомольців школи чимало цінних здійснених задумок.

Широко відзначаючи 40-річний ювілей Великої Перемоги, школярі проводили зустрічі з ветеранами Великої Вітчизняної війни з 116-ї Харківської стрілецької дивізії (шкільний музей літої, до речі, значно поповнився новими експонатами). Разом з фронтовиками посадили в рідному селі Алею Пам'яті з молодих беріз.

Комсомольці школи про вели багато цінних заходів, де продемонстрували інтернаціональну солідарність, активні дії в боротьбі за мир. Ними влаштовувалися ярмарки солідарності з дітьми різних країн. Кошти перераховувалися у Радянський фонд миру. А на адресу дітей Німеччини по операції «Ком-

паньєро» надіслано 120 марбаванців. По-особливому проявлялися інтернаціональну співдружність і солідарність члени шкільної виробничої бригади — у визначні пам'ятні дні (День захисту дітей, День пам'яті героїв 22 червня і т. д.) вони трудилися з подвійною енергією. А зароблені кошти також перераховували у Фонд миру. Так само, як і гроші, нараховані за весь час роботи почесному члену шкільної виробничої бригади Герою Чехословаччини, командирі партизанського з'єднання, односельчанину Іллі Даниловичу Діброві.

Комсомольці школярі були й організаторами вечора, присвяченого наставникам-учителям. Цікавим святом промяло відзначили комсомольці школи день працівника сільського господарства. В гості до юних прийшли знайті хлібороби М. Г. Кочерга і Л. Я. Білін. а також випускники муніципальних шкіл, які успішно трудяться в рідному колгоспі.

Значними досягненнями зустріла партійний з'їзд комсомолів школи. І найперше та найважливіше з них — успішне навчання і активна участь у громадсько-політичних справах.

І. НАРАНТ.

Світловодський район.

«ГОСТРИХ ГРАНЕЙ ТОРКНУТИСЬ ДУШЕЮ»

«ВІЛЬНА ТЕМА»: ДІАЛЕКТИКА СЦЕНИ І ЖИТТЯ

В обласному музично-драматичному театрі імені Кривоноса відбулася прем'єра п'єси заслуженого діяча мистецтва Грузинської РСР Олександра Чхадзе «Вільна тема». Ми побачили гостроконфліктну проблемну виставу для юні і про юні вісімдесятих. Треба дати, що у постановці брали участь переважно молоді актори, а Олена Пелех (Маріка) та Ігор Туров (Коста) дебютували на нашій сцені. Сценічному малюнку п'єси надавала сили і реалістичного звучання також участь провідних майстрів трупи заслужених артистів УРСР І. Терентьєва (Елізбар Геловані), С. Мартинович (Олена Балавадзе), А. Косяченко (Никифор).

Актуальність п'єси визначається її темою і проблематикою: яким чином школа разом із сім'єю виховує і повинні виховувати зараз справжні громадяни та людські якості, звідки починається формалізм і що його породжує, на яких основах формуються стосунки між учнями у школі, товаришами у класі, учнями та вчителями, батьками й дітьми; зіткнення узвичаєної і справді гідної людини моралі, уявлень про життя і його проявів. Символічна

назва п'єси. «Вільна тема» — це і в прямому розумінні вільна тема випускного твору, що написала головна героїня десятикласниця Маріка, і також її моральна позиція вільно відстоювати своє право на чесний, безкомпромісний вчинок, а в майбутньому — таке ж життя. Протягом усієї дії вистави вона вирішує питання не «ким бути?», а «якою бути?». (Цитую: «Питання мого майбутнього — якою я повинна бути!»). Маріка бажає бути щирою і справедливою не тільки на словах, а й на ділі.

Чого гріха таїти, в певних шарах нашого суспільства (і це підтверджується в п'єсі) склалася така думка, що казати правду і чинити по справедливості — завадить особистому благополуччю. За цим «принципом» спочатку об'єднуються проти Маріки педагогічний колектив на чолі з директором школи, де навчається Маріка, її батьки та батьки її однокласників. Вони, правда, настільки камуфлюють цей принцип, що не всі од-

разу — і в залі, і на сцені — розпізнають за бажанням бачити Маріку, гордість і надію всієї школи, із золотою медаллю, бажання жити і працювати, як раніше, як завжди — спокійно, зовні благопристойно, закриваючи очі на свої та чужі недоліки.

Для Маріки склалася спочатку незрозуміла, а потім — майже безвихідна ситуація: її заковували в егоїзмі, егоцентризмі, підрили авторитету красі у місті школи. Чому? Бо вона відверто в своєму творі сказала про те, що вчителі дозволяють учням списувати. Дівчину всіма засобами спонукали переписати твір на іншу, «підходящу» для всіх, тему. Але Маріка наполегливо, впевнено та послідовно відстоювала своє рішення. Вона не тільки промовляла справедливі слова, міркувала про «високе та прекрасне», вона відкрито діяла! І це можна назвати її громадянським подвигом.

Над складним втіленням динамічного образу Маріки серйозно працювала молодша артистка Олена Пелех. Живучи в своїй героїні, вона — і в погляді, і в русі, і в мові — розкрила такі сторони її характеру, як безпосередність, щирість, принциповість, відвертість, поривчастість, ліризм. Зупинимось на деяких сценах... Зворушливо, переконливо звучить сцена відвертої розмови Маріки віч-на-віч з батьком, відомим письменником, «гордістю і совістю республіки». Він з позиції свого «життєвого досвіду» спочатку засуджує доньку, не хоче бачити за її юнацьким максималізмом пристрасну внутрішню боротьбу почуттів, яка стає боротьбою за правду в житті. Інтелігентна гра І. Терентьєва досить вдало передає особливості характеру і поведінки батька. Та все ж, на мій погляд, виходячи з сценарію сюжетного конфлікту, їй часом, як і гр. О. Пелех, не достало ще більшої напруги оголеного нерву, пластичної в розвитку образи.

Для деякого з глядачів лишався незрозумілим мотив сцени освідчення в коханні і такого майже скороспішного рішення Маріки одружитися з Томасом. Мабуть, це не всі акценти розстав-

лені так, щоб стало ясно: хоч і смілива дівчина Маріка, вона прагне не просто до заміжжя, їй в її становищі дуже необхідна чоловіча підтримка Томаса, який тільки-но зізнався в коханні. До речі, треба відзначити добре виконання цієї негативної ролі актором О. Майстренком. За допомогою вдало знайдених режисером В. Геловані деталей і прийомів він глибоко і поступово розкривав натуру Томаса, цього дворушника, ретельного підлізбузника, респектабельного комсомольського лідера. Його антиподом у п'єсі є інший однокласник Маріки — Коста, спритний акселерат спортивного типу, із тих, що поганенько вчать, але гостро відчують несправедливість. І все ж актор І. Туров місцями перетравив, захопившись образом цього бурхливого, нестриманого юнака, відкохнувшись до зовнішніх ефектів. Коли він з непогрішимою вірою в їх значимість само впевнено йде в зал, у вічі вчителям питання «Як зігра-

ло у тому році тбіліське «Динамо» із «Спартаком»? та подібні, в них вбачається лише поверховий набір модних знань, необхідних для юнацького самоутвердження.

Ніхто не заперечує: справжній вчитель повинен бути озброєний всіма галузями знань, повинен постійно поглиблювати і розширювати свій кругозір, але у есежному випадку він завжди володіє більшою сумою необхідних знань і досвіду, ніж учень-старшокласник. Справа в тому, що не навчання, а виховання передусім робить із людини людину. І тут постає питання: якими повинні бути вихователі — педагоги й батьки, щоб із-під їхніх рун не виходили в життя інформісти, формалісти, бюрократи, люди з морально-емоційною глухотою.

Театр і життя... Вони взаємозбагачуються тоді, коли життя розвивається за законами краси і справедливості, а театр — за законами реалістичного мистецтва, коли і актор, і художник, і режисер віддани цьому високому мистецтву. Але, як писав А. В. Луначарський, «перш за все треба бути громадянином і людиною, здатною розуміти, бачити і слухати всі звуки та барви навколишнього життя, тому що саме творчість живить її».

Р. ЛЮБАРСЬКИЙ.

ТВОРЧИСТЬ

Заклик зруб підхоплював оркестр. Звуком було тісно в цій кімнаті. Вони рвалися на простір, у піднебесся:

А ну-ка песню нам пропой,
Веселый ветер,
Веселый ветер...

Шла звичайна репетиція духового оркестру «Зміна» Палацу піонерів імені В. І. Леніна. Його керівник С. М. Степаненко з тих людей, яких називають ентузіастами. Він захоплений музикою сам і вміє передати своє захоплення учням, — а їх у нього близько двохсот. «Звичайно, — говорить Станіслав Макарович, — а б нічого не зумів зробити без своїх помічників, таких, як флейтист Д. О. Фошко, як В. А. Коваль і С. А. Ковальська».

Про все це, однак, ми говоримо вже по закінченні репетиції, коли майбутні музиканти розійшлися. Називаю вихованців С. Степаненка «майбутніми музикантами», тому, що твердо переконаний: з музикою вони не розлучаться. Програма оркестру «Зміна» велика і різноманітна. До речі, недавно Станіслав Макарович отримав листа від свого колишнього вихованця, який служить у лавах Радянської Армії. «Музиканти полкового оркестру, — говорить в листі, — були здивовані, коли дізналися про репертуарі «Зміна»: «Пісня про Батьківщину» І. О. Дунаєвського — твір, за який не кожен професійний оркестр візьметься...»

Того вечора на репетиції оркестранти грали патхенно. Одна мелодія змішувалася іншою. Навіть людини, яка не дуже розуміється на духовій музиці, не можна залишитися байдужою до гри дітей. Особливо, по-осінньому м'якого вступу баритона, його бентежності, підхоплені кларнети і флейти, а потім вже весь оркестр дзвонить і перебивався — «С безрезультатно, несамостійно, несподівано жовтий лист...». Вальс М. Блантера «В лесу прифронтовом...». Нова мелодія корнетів і саксофонів, які підхоплювали пропаланий ентузіазм валторни у «Хорі мисливців» з опери К. Вебера «Чарів-

розмови, але мені хочеться пригадати літні московські вечори, коли шосуботи на Пушкинській площі біля кінотеатру «Росія» грав військовий духовий оркестр. Свої виступи оркестр обов'язково завершував маршем «Прощання слов'янки». Бадьоро, весе-

те, що дороге для людей старшого віку, іншого покоління. А це так важливо.

Керівник оркестру розповів, як побудована робота в ньому. Почула про експеримент. Справа в тому, що певний час було важко організувати роботу гуртка. В оркестр входили діти, які з тих чи інших причин були не охоплені іншими, більш «престижними» заняттями (балет, гімнастика, плавання). Тільки навчав їх чогось, як їм вже час прощатися з дитячим оркестром. І тоді Станіслав Макарович запропонував створити на базі середньої школи спеціалізовані класи, де майбутні учасники оркестру навчатимуться ритміці, образотворчого мистецтва. Вже три роки існують такі класи і експеримент, безсумнівно, приносить свої плоди. «Ви бачили, — сказав Степаненко, — біля валторни сиділи два хлопчики. Вони лише в третьому класі, але вже вільно читають ноту, володіють інструментом, я зміг підсадити їх у «дорослий» оркестр. Уявляти не можу, як раніше ми до цього не додумалися. Тепер, коли наші вихованці залишатимуть оркестр, на їх місце прийдуть інші, ми не відчуватимемо труднощів».

Оркестр «Зміна» живе своїм цікавим, напруженим життям. Музиканти багато виступають у концертах. І не лише в обласному центрі. Гастролювали вони в Златоусті, Челябинську, на Південному Уралі. Цього літа побували в Азербайджані. Теплим спомином залишилися для них бакинські зустрічі. Тут, беручи участь у концерті «Дружба», кіровоградці позували з учасниками духового оркестру бакинської школи-інтернату, яким керує прекрасний музикант Р. Б. Азімов.

Побувавши на репетиції і концертах духового оркестру «Зміна», я зрозуміла, що ці діти, звиклі до сучасних ритмів, можуть оцінити красу, зрозуміти

ліній стрілець». Мов вихор закружув в оркестрі при виконанні «Музичної карикатури» Б. Мокроусова з кінофільму «Невловимі месники» з широким музичним репертоєм «погоні».

«Наступного разу, — сказав Станіслав Макарович, закінчуючи репетицію, — не забудьте поти «Прощання слов'янки». А мені пояснив, що в березні до Кіровограда приїде Магітогорський дитячий духовий оркестр, дипломант Всеросійського огляду-конкурсу творчих колективів. У зведеному концерті оркестри виконують спільно кілька речей, в тому числі і «Прощання слов'янки».

У кожного з вас, певно, «на слуху» цей прекрасний твір для духового оркестру. Нехай це буде ліричним відступом нашої зі Станіславом Макаровичем

ТЕЛЕБАЧЕННЯ

ВІВТОРОК

25 ЛЮТОГО

ЦТ (I програма)

8.00 — «Час». 8.40 — Прем'єра документального фільму «Землі у нас одна». 9.05 — П. Чайковський. Симфонія № 4. 9.50 — Відкриття XXVII з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу. Трансляція з Кіровоградського Палацу з'їзду. По закінченні — О. Бородин. Симфонія № 2 «Вогатирська». 15.20 — Фільм — дитям. «Мандат». 16.15 — «Пісня у серці мого». Кіноконцерт. 17.30 — «Співаю моє Вітчизну». Поетична композиція. 17.50 — «Хай пісні за руки візьмуться». Концерт. 18.15 — «Ми будемо комуністами». Репортаж із Всесоюзної художньої виставки у Центральному виставочному залі, присвяченої XXVII з'їзду КПРС. 18.55 — «Хоровод дружби». Виступ народних колективів союзних республік. 19.40 — Прем'єра художнього телефільму «Той, що не має чину». 2 серія. 21.00 — «Час». 22.30 — Майстри мистецтва — лауреати Ленінської премії — делегатам XXVII з'їзду КПРС. Концерт.

ЦТ (II програма)

8.00 — «Родом з дитинства». А. Платонов. «На зорі туманної юності». 9.05 — П. Чайковський. Симфонія № 4. 9.50 — Відкриття XXVII з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу. Трансляція з Кіровоградського Палацу з'їзду. По закінченні — О. Бородин. Симфонія № 2 «Вогатирська». 18.00 — Новини. 18.15 — Ритмічна гімнастика. 18.45 — «...до шістнадцяти і старші». 19.30 — Чемпіонат світу зі шпидвею. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — Поезія. В. Маяковський. 21.00 — «Час». 22.30 — Фільм — присвячує XI Всесоюзного фестивалю телевізійних фільмів «Колоскова з лаврами».

СЕРЕДА

ЦТ (I програма)

8.00 — «Час». 8.50 — В. Габрієліс. Замальовки для фортепіано в чотирьох руках. 9.15 — «Той, що не має чину». Художній телефільм. 1 серія. 10.30 — На XXVII з'їзді КПРС. 10.45 — «Гас дует дом». А. Вахрушева і В. Зелений. 11.05 — Прем'єра документального телефільму «Експерт». 14.30 — На XXVII з'їзді КПРС. 15.00 — Для радянської людини. Документальний телефільм. 15.55 — «Інтернаціонал». Про міжнародний пролетарський гімн. 16.20 — «Учтивість у Леніна». Екскурсія в музей. «Кабинет і квартира

В. І. Леніна в Кремлі». 18.55 — В. Кітс. «Російські мілітарі». 17.15 — Наука і життя. 17.45 — С. Прокоф'єв. Концерт № 3 для фортепіано з оркестром. 18.15 — Шопен. XXVII з'їзду КПРС. 19.00 — «Зимові візерунки». Пісні і танці народів СРСР. 19.20 — Світ і мода. 19.55 — Прем'єра художнього телефільму «Той, що не має чину». 3 серія. 21.00 — «Час». 22.00 — Телеконцерт «Сторінки музичних вечорів». 23.10 — Сьогодні у світ.

УТ

10.00 — Новини. 10.20 — Українські наспіви. 10.35 — Шкільний екран. 5 клас. 11.05 — Любительський оперний мюзикл. 11.40 — Шкільний екран. 8 клас. Російська література. 12.10 — Концертний зал «Дружба». 13.05 — Новини. 16.00 — Новини. 18.10 — Світові драматичні. 18.30 — Музичний фільм «Чарівний, як співачка». 17.00 — В колективі делегата XXVII з'їзду КПРС, бригадира тресту «Одеснінвентбуду». Р. Р. Калми. 17.30 — Для старшокласників. «Товариш». Урок миру. 18.00 — День за днем. (Кіровоград). 18.15 — Оголошення. (Кіровоград). 18.20 — Концертний зал «Дружба». Виступає державний оркестр народних інструментів Кіровоградської РСР. (Кіровоград). 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Співає народний артист СРСР А. Мокренко. 19.45 — Селекцій документального і науково-популярного кіно. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 22.00 — Художній фільм «Майстріваль». 23.25 — Новини.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Документальний телефільм. 8.35, 9.35 — Географія. 7 клас. Природа Уралу. 9.05, 12.55 — Німецька мова. 10.05 — «Покликання». Тележурнал. 10.35, 11.40 — Музика. 1 клас. П. Чайковський. «Пори року». 11.05 — «Прості складні істини». Тележурнал для батьків. 12.10 — Г. Бачанов. По сторінках творів. 13.25 — Академія наук СРСР — XXVII з'їзду КПРС. 14.25 — Етика і психологія сімейного життя. 18.00 — Новини. 18.10 — Документальний кінофільм. 18.30 — Музичний мюзикл. 19.00 — Мультифільм. 19.35 — Виступає Зразково-показовий оркестр Комендатури Московського Кремля. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — Чемпіонат світу з гандболу. Чоловіки. Збірна Югославії — збірна СРСР. 20.50 — «Ярославський портрет». Документальний фільм про м. Ярославль. 21.00 — «Час». 22.00 — «Людина на своєму місці». Художній фільм. 23.35 — Новини.

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодий комунар» — орган Кіровоградського обласного комітету ЛКСМ України.

На українському мові.

НАША АДРЕСА:
316030. МПС,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45-00; відповідального секретаря — 2-46-87; відділу робітничої молоді та внутрішнього життя, сільської молоді — 2-46-57; пропаганди, листів і масової роботи — 2-45-36; учнівської молоді, морально-естетичного виховання — 2-46-87; військово-патріотичного виховання та спорту, фотобюро: 2-45-35; оголошень — 2-56-65; коректорської — 3-61-83.

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.
Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України м. Кіровоград, вул. Гліни, 2.